

Hajdúszoboszló Város Önkormányzata Képviselő-testületének 24/2022. (XII. 15.) önkormányzati rendelete

a helyi jelentőségű védett természeti értékekről

Hajdúszoboszló Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (1) bekezdés b) pontjában, a 36. § (1) bekezdésében és a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (4) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 62. § (2) bekezdésében, valamint Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 11. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (3) bekezdésében foglaltak alapján szükséges véleményezést követően Hajdúszoboszló Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az alábbi rendeletet alkotja:

1. A rendelet hatálya

1. §

A rendelet hatálya kiterjed Hajdúszoboszló Város közigazgatási területén valamennyi helyi jelentőségű védett természeti területre (a továbbiakban: természetvédelmi terület) és helyi jelentőségű védett természeti értékre (a továbbiakban: természeti érték), valamint a velük kapcsolatos valamennyi tevékenységre.

2. Természetvédelmi terület és természeti érték védetté nyilvánítása

2. §

(1) A helyi természeti védelem tárgya lehet:

- a) Természetvédelmi terület: a környék jellegzetes és különleges természeti értékekben gazdag, kisebb összefüggő területe, vagy egyetlen természeti egyed, amelynek elsődleges rendeltetése egy vagy több természeti érték, illetve ezek összefüggő rendszerének a védelme.
- b) Természeti emlék: valamely különlegesen jelentős egyedi természeti érték, képződmény és annak védelmét szolgáló terület.

(2) A természetvédelmi területté nyilvánítás indokát, a terület kiterjedésének nagyságát, térképi, helyrajzi szám és indokolt esetben az EOV koordináták általi lehatárolását az esetleges európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek közé tartozás tényét a rendelet mellékletei tartalmazzák.

(3) A természeti értékkelé nyilvánítás indokát, földterületének helyrajzi számmal megjelölését és kezelési tervét a rendelet 1. melléklete tartalmazza.

(4) A természetvédelmi terület használatának természetvédelmi célú korlátozása és a korlátozás alóli felmentés a természetvédelmi terület és a természetvédelmi érték kezelési tervében kerül meghatározásra.

3. §

(1) A Védelem alatt álló természeti értéket táblával kell megjelölni. A táblán fel kell tüntetni:

- a) a védett természeti értékek megnevezését,
- b) a védettség tényét („Természeti emlék”),
- c) védelem alá helyezés idejét.

(2) A tábla elhelyezéséről, javításáról, cseréjéről az önkormányzat gondoskodik.

4. §

A természeti értékek kezelési feladatait az önkormányzat megbízásából a Hajdúszoboszlói Nonprofit Zrt. látja el. A természetvédelmi kezelés költségfedezetéről az önkormányzat a mindenkori éves költségvetésében gondoskodik.

5. §

Ez a rendelet 2022. december 15-én lép hatályba.

Czeplédi Gyula
polgármester

Dr. Morvai Gábor
jegyző

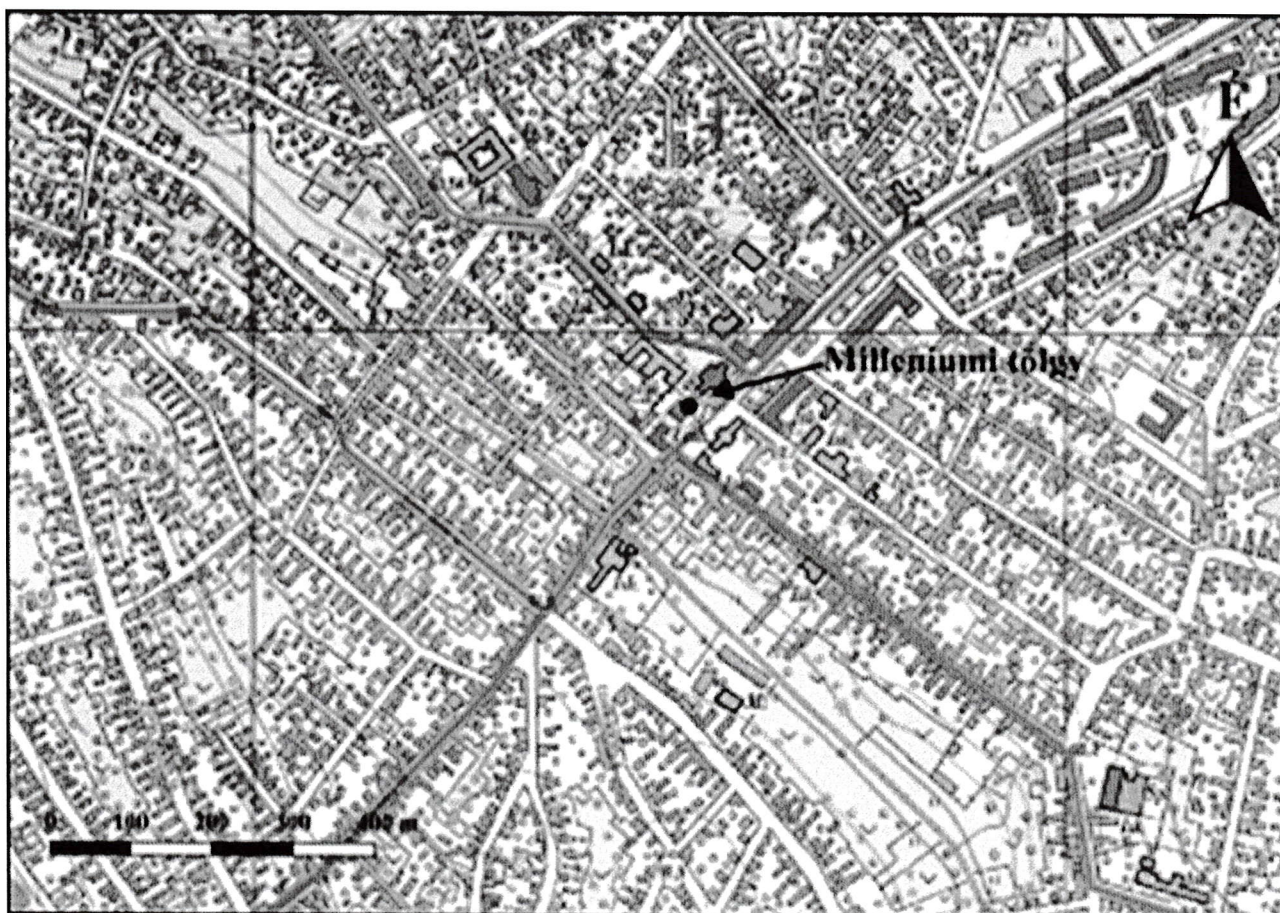
A rendelet kihirdetve:
Hajdúszoboszló, 2022. december 15.

Dr. Morvai Gábor
jegyző

MILLENIUMI TÖLGY - helyi jelentőségű természeti érték

1. A természetvédelmi területté nyilvánítás indoka, a terület kiterjedésének nagysága, helyrajzi szám és EOV koordináták, térkép és fotó: 1896. május 4-én Hajdúszoboszló város területén (mai Hősök tere) a Millennium - Magyarország fennállásának 1000. évfordulója - alkalmából 8 db kocsányos tölgy került ültetésre a Hajdúszoboszlói Református Egyházközösség temploma melletti területre. A Szoboszló és Vidéke Újság 1896. május 3-án és 10-én megjelent, 18. és 19. számának cikkei tudósítanak a millenniumi fák ültetéséről. A képviselőház 1896. április 21-én törvénybe iktatta az ezeréves ünnepet, ezért Magyarország ezeréves fennállásnak emlékére 1896. május 4-én városi ünnepség keretében nyolc darab tölgy-csemetét ültettek el az akkor Pusztafalunak nevezett városrészben, ahol Kovács Gyula polgármester mondott beszédet. Az ültetésről Erdei Gyula helytörténész is megemlékezett a Hajdúszoboszlóújság 2007.06.15-i számában. A nyolc facsemete közül a XX. századot egyedül az Erődfal és a Református templom mellett álló tölgy élte túl. A helyi jelentőségű természeti értékkel nyilvánítását indokolja a fa kora, amely alapján valószínűsíthetően a város legidősebb fája -126 évnél magasabb - lehet, továbbá a kocsányos tölgy hazánk őshonos faja. Hrsz: 900/2, EOV 826542,9 235904,4.

a) 1. ábra: A Hajdúszoboszló Millenniumi tölgy földrajzi elhelyezkedése 1:10 000 EOTR szelvényeken

b) 2. ábra: A hajdúszoboszlói Milleniumi tölgy földrajzi elhelyezkedése Google Earth műholdfelvétel

2. Természetvédelmi kezelési terv

2.1. Természetvédelmi célkitűzés

- a) A közterületen található körülbelül 20 m magas, 126 évnél idősebb kocsányos tölgy (*Quercus robur*) egészségének megőrzése és jó állapotban tartása hosszú távon.
- b) Hajdúszoboszló dendrológiai és esztétikai értékeinek, sokszínűségének, értékes növényvilágának védelme.
- c) A fa és környezete természetes viszonyainak fenntartása és eredeti jellegének megőrzése.
- d) Szolgálja a természet és annak védelme iránt érdeklődők ismeretszerzését, példát állít a természeti értékek megóvásáért a város közössége számára.

2.2. Természetvédelmi stratégiák

- a) A fa egészséges állapotban történő megtartásához kiemelt fontosságú, hogy a törzs körüli talaj szabadon, burkolatlanul maradjon.
- b) A fát érintő beavatkozások számát minimalizálni kell, a koronát alakítani csak vagyonszükségletet veszélyeztető, vagy balesetveszélyes helyzetben szabad, ez esetekben is kizárólag szakmai és jegyzői felügyelet mellett.
- c) Biztosítani kell a fa gyökérzetének megfelelő víz és tápanyagellátását, valamint óvni kell a sérülésektől.

2.3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalma

2.3.1. *Élőhelyek kezelése, fenntartása*

- a) A fa egészségi állapotát rendszeresen ellenőrizni kell.
- b) Amennyiben a száraz ágrészek eltávolítása szükséges, azt szakemberrel kell végeztetni.
- c) Esetlegesen szükségessé váló szakszerű, korona-alakító metszés kizárólag a Jegyző engedélye alapján lehetséges elvégezni.
- d) Amennyiben a csapadék nélküli, aszályos idő beköszönt, a fát körülvevő talajfelszín locsolása szükséges.
- e) A tölgyfa csipkés poloska áttelelő állományának monitorozása, ellene a megfelelő védekezés – vegyszeres, fizikai – biztosítása. Továbbá egyéb kártevők kártételének megakadályozása, az őshonos, és nem veszélyes fogyasztó szervezetek számára ártalmatlan módon.

2.3.2. **Fajok védelme**

A fa élőhelyén nem ismeretes más védett, fokozottan védett, továbbá természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok, illetve életközösségek előfordulása.

2.3.3. **Táj- és kultúrtörténeti értékek**

A területen a fa képezi a táji- és városképi szempontból meghatározó értéket.

2.3.4. **Látogatás**

A terület szabadon látogatható.

2.3.5. **Oktatás és bemutatás**

- a) A kocsányos tölgyet, mint helyi védelem alá vett természeti emléket táblával kell megjelölni.
- b) A városi weblapon elhelyezésre kerül a védelem tényének és a fa történetének ismertetése.

2.3.6. **Kutatás (gyűjtés, kísérlet) vizsgálatok**

Az egyed állapotának károsítása nélkül szabadon (engedély nélkül) végezhetők, azonban az eredményről készült jelentés egy példányát el kell juttatni a Jegyző részére.

2.3.7. **Terület- és földhasználat**

- a) Minden olyan terület és földhasználat tilos, amely a faegyed állapotát közvetve, vagy közvetlenül veszélyezteti.
- b) A területen található vonalas létesítmények üzemeltetésével kapcsolatos tevékenységek továbbra is külön korlátozások nélkül folytathatók a természetvédelmi szempontok figyelembevételével.
- c) A területen található vonalas létesítmények felújításával, átépítésével, kiépítésével kapcsolatos tevékenységek végzéséhez a Jegyző előzetes engedélye szükséges.

Végső előterjesztői indokolás

Több éve indult el a folyamat, először a Hajdúsági Vándorok Közhasznú Túraegyesület majd egy helyi magánszemély kezdeményezte a Hősök terén álló kocsányos tölgy védetté nyilvánítását. A rendelet megteremti annak lehetőségét, hogy a jövőben további természeti értékek védetté nyilvánítására is sor kerüljön. A rendelet melléklete tartalmazza a védett értékek leírását, fellelhetőségét, a védettség tartalmát.